

**Podsumowanie**  
**projektu Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Gołdap**  
**na lata 2025 – 2034,**  
**na podstawie art. 55 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu**  
**informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie**  
**środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (zwanej dalej ustawą)**  
**(Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.)**

**1) Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko**

Przy sporządzaniu *Prognozy* zastosowano zasadniczo dwie metody oceny.

Pierwsza metoda analiz przestrzennych, polegająca na analizie danych zamieszczonych w *Planie*, w szczególności w opisach taksacyjnych, bazach danych i na warstwach numerycznych. Dane o występowaniu gatunków roślin, grzybów i zwierząt uzyskano z nadleśnictwa (podstawa § 8 pkt 1.1-1.3 IUL), RDOŚ, Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej, organizacji pozarządowych zajmujących się ochroną przyrody, inwentaryzacji LP, inwentaryzacji BULiGL, inwentaryzacji przyrodniczych z obszaru Natura 2000, oraz materiałów publikowanych i niepublikowanych. Ocenę wyników analiz oparto na wiedzy eksperckiej oraz informacjach zawartych w stosownych publikacjach naukowych.

Druga metoda – analiz eksperckich, polegająca na ocenie wpływu zapisów *Planu* na potencjalne siedliska gatunków zwierząt. Ten rodzaj analizy stosowano dla gatunków zwierząt występujących na terenie nadleśnictwa, ale niezinventaryzowanych dostatecznie (brak pełnych danych przestrzennych). Metoda ta pozwala na ocenę wpływu *Planu* na siedliska zwierząt, a poprzez wyniki tej oceny na populacje zwierząt, o których wiemy, że bytują na danym terenie, natomiast nie znamy ich rozmieszczenia w środowisku.

Plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Gołdap zawiera treści wymagane zgodnie z Instrukcją urządzania lasu. Składa się on z elaboratu, programu ochrony przyrody, opisów taksacyjnych lasu, wykazów szczegółowych oraz map o różnej skali i treści.

Głównym celem *projektu Planu* określonym w elaboracie jest prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. Ustawa o lasach pod tym pojęciem rozumie „działalność zmierzającą do ukształtowania struktury lasu i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania, teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów”.

Potwierdzeniem właściwego kierunku planowania urzędniowego, który pomaga w prowadzeniu zrównoważonej gospodarki leśnej przez jednostki administracyjne Lasów Państwowych jest m.in. postanowienie 24 Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (COP 24 w Katowicach) tzw. „deklaracji leśnej” („Lasy dla Klimatu”), w której zapisano, że *„Podzielając wizję świata, w którym wszystkie rodzaje lasów i drzew poza lasami są zarządzane w sposób zrównoważony, przyczyniają się do zrównoważonego rozwoju i zapewniają korzyści gospodarcze, społeczne, środowiskowe i kulturowe dla obecnych i przyszłych pokoleń, przedstawioną w Strategicznym Planie ONZ dla lasów. **Uznając, że wielofunkcyjna i zrównoważona gospodarka leśna przyczynia się do ochrony przyrody, jak również jest kamieniem węgielnym w osiągnięciu równowagi między antropogenicznymi emisjami ze źródeł a ich usuwaniem przez pochłaniacze**”.*

Do głównych celów ochrony środowiska, w zakresie objętym projektem (czyli w zakresie prowadzenia gospodarki leśnej), ustalonych na różnych szczeblach, należy spełnianie wymogów określonych w ustawie o ochronie przyrody, dyrektywach wspólnotowych, konwencjach, programach i politykach.

W toku analiz nie stwierdzono, aby łączny wpływ ustaleń *projektu Planu* i innych dokumentów dotyczących obszaru negatywnie oddziaływał na środowisko.

Nadleśnictwo Gołdap położone jest w północno-wschodniej części kraju w województwie warmińsko-mazurskim, powiecie gołdapskim, na terenie gmin: Dubeninki oraz Gołdap. Powierzchnia gruntów Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa, wg stanu na 1 stycznia 2025 r., wynosi 13 745.58 ha, w tym 12 544.41 ha gruntów leśnych.

W granicach Nadleśnictwa znajduje się obszar Natura 2000:

- Specjalny Obszar Ochrony:
  - Puszcza Romincka PLH280005

Nie stwierdzono, aby *projekt Planu* mógł oddziaływać negatywnie na środowisko w aspekcie transgranicznym. *Projekt Planu* nie zawiera zapisów wyznaczających ramy do realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Do głównych problemów ochrony środowiska z punktu widzenia sporządzania *Planu* oraz jego realizacji zaliczono:

- brak aktualnego PZO dla obszaru Natura 2000 Puszcza Romincka,
- brak dokładnej wiedzy o występowaniu niektórych gatunków lub brak ich szczegółowej lokalizacji;
- stosowanie schematycznego postępowania, bez właściwego rozpoznania cennych i wrażliwych elementów środowiska przyrodniczego;
- brak aktualnego planu ochrony rezerwatów przyrody: Boczki, Czarcia Kępa, Czarnówko, Czerwona Struga, Dziki Kąt, Mechacz Wielki, Uroczysko Kramnik.

Brak realizacji zapisów *projektu Planu* może skutkować między innymi: niekorzystnymi z gospodarczego punktu widzenia zmianami w strukturze wiekowej drzewostanów, nieuregulowaniem pozyskiwania drewna, zaburzeniem w dostarczaniu na rynek jednego z najbardziej „czystych ekologicznie” i odnawialnych surowców, jakim

jest drewno, przekształceniem siedlisk leśnych wykształconych w warunkach antropogenicznych, zanikaniem stanowisk ciepłolubnych gatunków roślin i zwierząt.

W ramach oddziaływania ustaleń *projektu Planu* na środowisko przeanalizowano:

- oddziaływanie na różnorodność biologiczną na 3 poziomach: populacji, gatunkowym i ekosystemowym - wpływ Planu uznano za obojętny. W Planie zamieszczono zapisy pozwalające zminimalizować ryzyko obniżenia różnorodności biologicznej,
- oddziaływanie na ludzi - wpływ Planu uznano za dodatni,
- oddziaływanie na rośliny, grzyby i zwierzęta - przeprowadzono analizy dla grup gatunków: a) będące przedmiotem zainteresowania wspólnoty, b) chronione. Po uwzględnieniu zapisów Programu Ochrony Przyrody, realizacja Planu będzie miała wpływ obojętny,
- oddziaływanie na wodę - ustalenia Planu nie wpływają negatywnie na wody znajdujące się na terenie nadleśnictwa,
- oddziaływanie na powietrze - stwierdzono dodatni wpływ Planu na powietrze atmosferyczne,
- oddziaływanie na powierzchnię ziemi - oddziaływanie krótkoterminowe Planu może być negatywne, jednak łącznie ma wpływ obojętny,
- oddziaływanie na krajobraz - stwierdzono obojętny wpływ Planu na krajobraz. W ochronie krajobrazu mają pomóc zaplanowane w Programie Ochrony Przyrody wskazania,
- oddziaływanie na klimat - gospodarka leśna poprzez promowanie trwałego rozwoju lasów w Polsce sprzyja zachowaniu korzystnego wpływu lasów na klimat, akumulację CO<sub>2</sub> oraz zapobieganie powstawaniu pożarów (jako czynnika uwalniającego CO<sub>2</sub>) - wpływ Planu uznano za dodatni,
- oddziaływanie na zasoby naturalne - głównym celem planowania urządzeniowego jest zapewnienie trwałości i ciągłości lasu z możliwością użytkowania zasobów przyrodniczych, w tym odnawialnego surowca, jakim jest drewno. Nie stwierdzono, aby ustalenia Planu mogły oddziaływać negatywnie na zasoby naturalne,
- oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej - lokalizacja obiektów znana jest administracji LP i zaznaczona jest na odpowiednich mapach tematycznych, będących załącznikiem Planu. Nie stwierdzono negatywnego wpływu na te elementy.

Analizę rozwiązań alternatywnych i wybór najkorzystniejszego wariantu przeprowadzono podczas całego procesu planistycznego. Wariantowanie terminowe i technologiczne było rozpatrywane głównie na etapie tworzenia zapisów w Programie ochrony przyrody, natomiast wariantowanie lokalizacyjne – na etapie tworzenia planów cięć rębnych i przedrębnych. Ponadto wybór najodpowiedniejszych sposobów zagospodarowania i innych elementów projektu Planu odbywał się podczas zorganizowanych spotkań: Komisji Założeń Planu, Narady Techniczno-Gospodarczej oraz Zespołu Lokalnej Współpracy – w obszarze lasów o zwiększonej funkcji społecznej.

Generalnym wnioskiem z Prognozy oddziaływania na środowisko jest: **projekt Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Gołdap nie wpływa negatywnie na środowisko, w tym również na cele ochrony i integralność obszaru Natura 2000 występujących na obszarze realizacji Planu. Nie stwierdzono możliwości znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na skutek realizacji projektu Planu.**

## **2) Opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy**

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie pismem z dnia 10.01.2025 r., znak: WOPN.611.52.2024.KP zaopiniował **projekt Planu** urządzenia lasu Nadleśnictwa Gołdap na lata 2025-2034 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000, zgodnie z art. 54 ust. 1, art. 46 ust. 1 pkt 3 oraz art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Uwagi RDOŚ zostały uwzględnione w projekcie PUL. Szczegółowe informacje dotyczące korekt znajdują się w tabeli nr 36 Programu ochrony przyrody. Wykonawca projektu PUL wykonał także warstwę „buforów” szerokości 25 m od jezior, cieków i bagien (w formacie shapefile), w wydzieleniach z zaplanowaną rębnią, do wykorzystania przez służby terenowe.

W dniu 15.12.2024 r. pismem (znak: ZS.6002.11.2024) Dyrektor RDLP w Białymstoku zwrócił się za pośrednictwem Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych w Warszawie z prośbą o przekazanie do Ministerstwa Klimatu i Środowiska, wykazu lasów Nadleśnictwa Gołdap wnioskowanych o uznanie za ochronne, w celu zmiany decyzji DLP-I-612-1/1039/15/ŁP z dnia 9 stycznia 2015 r. Minister Klimatu i Środowiska w dniu 03.07.2025 r. wydał decyzję DLŁ-WGL.8101.43.2024.MP, w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie PGL LP Nadleśnictwa Gołdap.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie pismem z dnia 30 stycznia 2025 r. znak: WOPN.611.46.2025.MH.2 uzgodnił projekt planu urządzenia lasu, w części dotyczącej otuliny rezerwatu przyrody „Uroczysko Kramnik”.

**Projekt PUL** nie wymagał uzgodnień z Warmińsko-Mazurskim Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej, gdyż Nadleśnictwo zostało zakwalifikowane do III kategorii zagrożenia pożarowego (małe zagrożenie).

Dokonano także implementacji projektu PUL Nadleśnictwa Gołdap do Zarządzenia nr 11 Dyrektora Generalnego LP z dnia 28 stycznia 2025 r. Na podstawie odrębnej umowy Wykonawca przygotował aktualizację elaboratu o analizę funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany oraz uzupełnił dokumentację projektu o:

1. Mapy obrębowe z podziałem na trzy strefy funkcjonalne,
2. Dodatkowy rozdział w elaboracie (3.1.2.5. Implementacja Zarządzenia nr 11 ...) z opisem uzasadnienia podziału na strefy i przypisaniem poszczególnych drzewostanów do stref oraz:
  - a) opis zastosowanych modyfikacji w strefie z ograniczeniem użytkowania zasobów,

- b) bilans powierzchni w stosunku do decyzji MKiŚ z 8.01.2024 r. oraz uzasadnieniem dla powierzchni, które wypadły z listy będącej załącznikiem do decyzji MKiŚ z 8.01.2024 r. oraz uzasadnienie wyboru i opis powierzchni będących rekompensatą,
  - c) bilans powierzchniowy przynależności strefy wyłączonej z użytkowania zasobów do gospodarstwa specjalnego.
3. Tabele z adresami leśnymi do aktualizacji SILP o informację, o przydziale drzewostanu do strefy.

Projekt PUL nie zawiera zapisów wyznaczających ramy do realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Ustalenia projektu PUL nie mają negatywnego wpływu na ochronę przyrody ww. obszarów chronionych oraz nie naruszają ograniczeń wynikających z art. 15, art. 17, art. 24, art. 33, art. 45, art. 51 i art. 52 ww. ustawy o ochronie przyrody.

### **3) Zgłoszone uwagi i wnioski**

Informacje dotyczące zgłoszonych uwag i wniosków zostały szczegółowo przedstawione w uzasadnieniu, sporządzonym na podstawie art. 42 pkt 2 ustawy, które stanowi załącznik do podsumowania.

### **4) Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone**

Północna część Nadleśnictwa Gołdap graniczy bezpośrednio z Obwodem Królewieckim Federacji Rosyjskiej na odcinku ok. 40 km, bezpośrednia granica leśna rozciąga się na ok. 25,1 km. Jedynym zabiegiem zapisanym w *Planie* mogącym mieć wpływ na stan środowiska po rosyjskiej stronie, są zaprojektowane rębnie.

Rębnie gniazdowe (IIIa i IIIb) przylegające bezpośrednio do granicy Państwa, zaplanowano na 85,06 ha powierzchni manipulacyjnej. Zabiegi te mają jednak charakter miejscowy, wpływają zatem jedynie na stan środowiska w konkretnym wydzielaniu, w którym są wykonywane. Plan nie przewiduje wykonania w bezpośrednim sąsiedztwie granicy rębni zupełnej.

Mając na uwadze powyższe nie przeprowadzono postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko (rozdział VI ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko).

### **5) Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu**

Skutki realizacji postanowień *Planu* będą monitorowane (raportowane) w cyklu dziesięcioletnim. Organem monitorującym realizację obligatoryjnych zadań gospodarczych i skutków ich realizacji (w tym przyrodniczych) jest organ sporządzający *projekt*

*Planu*, czyli Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych. Monitorowanie środowiska przyrodniczego będzie obejmować i raportować:

- zmianę powierzchni lasów wg pełnionych funkcji,
- zmiany powierzchni lasów wg kategorii użytkowania,
- pozyskanie drewna według sposobu zagospodarowania w wymiarze powierzchniowym,
- pozyskanie drewna według sposobu zagospodarowania w wymiarze miąższościowym,
- powierzchnię pielęgnowania lasu według kategorii zabiegu,
- powierzchnię lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku,
- szkice sytuacyjne zabiegów rębnych w miejscach występowania obiektów chronionych (sporządzanych przez leśniczych).

Zarządzeniem Nr 20 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku z dnia 29 sierpnia 2023 roku, na terenie RDLP w Białymstoku została wprowadzona „Procedura monitoringu przyrodniczego oraz oceny wpływu zabiegów gospodarczych na różnorodność biologiczną w lasach”.

#### **6) Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych**

Proces tworzenia *projektu Planu* zawierał w sobie elementy analizy i wyboru wariantów alternatywnych, których efektem jest kształt zapisów zapewniający realizację założonych celów przy minimalizacji skutków negatywnych. Wariantowanie może się odbywać poprzez rozpatrywanie możliwości lokalizacji zabiegów, ich czasowego wykonania oraz technicznych sposobów realizacji.

Sporządzanie *projektu Planu* podlega wariantowaniu już na etapie ustalania wytycznych do wykonania prac urzędniowych. Polega to na wyborze, dla ustalonych siedliskowych typów lasu, sposobów zagospodarowania, składów gatunkowych upraw, typów drzewostanów. Wybór ten został dokonany na etapie posiedzenia komisji założeń planu (KZP) w procesie dyskusji, której wyniki zostały zapisane w protokole z KZP.

Kolejnym sposobem wariantowania jest ustalanie rozmiaru cięć. Sporządzanie planu cięć jest cyklem procesów, w trakcie których następuje ustalenie dominujących celów i funkcji w każdym drzewostanie oraz zaproponowanie najwłaściwszego postępowania gospodarczego, uwzględniającego m.in. ustalenia KZP, o których wspomniano wcześniej. Pierwszy taki zarys planu cięć jest następnie weryfikowany poprzez uzgodnienie zaplanowanych wstępnie zabiegów z wymogami ochrony przyrody, oczekiwaniami społecznymi, a także zasadami planowania. Kolejne przybliżenia i wybory wariantów planu cięć doprowadziły ostatecznie do uzyskania takiej jego wersji, która w sposób optymalny uwzględnia wymogi różnych grup społecznych, środowiska, gospodarcze w odniesieniu do ustalonych funkcji lasu i celów *projektu Planu*.

Elementem wariantowania projektu Planu było również przeprowadzenie Narady Techniczno-Gospodarczej, podczas której oceniono projekt Planu oraz dokonano wyboru zaproponowanych metod postępowania i przyjęcia wskaźników gospodarki leśnej.

Wariantowanie czasowe ma zastosowanie w *projekcie Planu* tylko w ograniczony sposób, ponieważ planowanie urzędzeniowe w swoich zasadach nie przewiduje planowania terminów wykonywania poszczególnych zabiegów zarówno w ramach pory roku jak i w ramach 10-lecia. Jednakże zasada przezorności nakazuje upewnienie się, czy nie zachodzą przesłanki, że ustalenia *projektu Planu* mogą wpłynąć negatywnie na środowisko. Ponieważ wykonanie pewnych zabiegów w nieodpowiedniej porze może powodować taki negatywny wpływ, przyjęto zasadę, że w *projekcie Planu* zamieszcza się wskazania dotyczące optymalnego terminu wykonania cięć, nie przyporządkowując tego terminu do konkretnej pozycji w planie cięć, ale jako ogólne zalecenia zamieszczone w Programie ochrony przyrody. Zalecenia te zapisane są w odniesieniu do grup wydzieleń, dla których stwierdzono taką potrzebę (np. wykonanie zabiegów w obrębie niektórych siedlisk przyrodniczych itp.).

Zasadnicze wariantowanie *projektu Planu* pod kątem wymagań ochrony środowiska przeprowadzone zostało na etapie tworzenia Programu ochrony przyrody. W opracowaniu tym zamieszczono zapisy modyfikujące prowadzenie gospodarki leśnej, których ze względów technicznych (ograniczenia możliwości bazy danych SILP) nie można było umieścić w zasadniczej treści opisów taksacyjnych i wykazów szczegółowych.

W Programie ochrony przyrody zamieszczono szczegółowy opis obiektów cennych przyrodniczo i kulturowo występujących na terenie nadleśnictwa oraz propozycje dotyczące modyfikacji zabiegów gospodarczych, które mogą wpłynąć negatywnie na te obiekty. Modyfikacje i zalecenie te zostały opisane przy omawianiu poszczególnych typów obiektów. Są to również sposoby wariantowania technicznego, polegające np. na stosowaniu odpowiednich sposobów przygotowania gleby, modyfikacji terminu wykonania zabiegu itp.

W dokumentacji projektu PUL zawarto zapis: „*Program Ochrony Przyrody zawiera wytyczne do organizacji gospodarki leśnej, regulacji użytkowania oraz wykonywania prac leśnych, które są koniecznym uzupełnieniem do planu cięć i planu hodowli na etapie ich wykonawstwa.*”

Tadeusz Wilczyński  
Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów  
Państwowych w Białymstoku

/podpisano elektronicznie/